

පාලි යතුර

1 ශ්‍රේණිය

රාජකීය පන්තික පදිසතලාවේ ඥාණවිමල හිමි

ශ්‍රී විද්‍යානන්ද පිරිවෙන
යල්කුඹුර - බිබිල

077 8438417

070 6438417

පාලි 01

01.1

1. පාලි හෝඩියේ අකුරු කීය ද? 41කි. (අකඛරාපාදයො එකවතනාළිසං.
 2. පාලි හෝඩිය කොටස් කීයකට බෙදේ ද? 2කි.
 3. ස්වර අකුරු කීය ද? 8කි (තපොදනතා සරා අටඨ)
 4. ව්‍යංශ්‍රේෂ්‍ය අකුරු කීය ද? 33කි. (සෙසා බ්‍යංශ්‍රේෂ්‍යා)
 5. පහත දැක්වෙන ඡේදය පිටපත් කරන්න.
- එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවකීයං විහරති ජේතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො අඤ්ඤතරා දෙවතා අභිකකන්තාය රතතියා අභිකකන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං ජේතවනං ඔහාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො සා දෙවතා භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි.
6. ඔබ විසින් පිටපත් කරන ලද ඡේදයේ තනි ව යෙදී ඇති ස්වර අකුරු යටින් ඉරක් අඳින්න.
 7. පාලි අක්ෂර මාලාව නිවැරදි ව ශබ්ද නගා උච්චාරණය කරන්න.
 8. එම අකුරු ස්වර ව්‍යංශ්‍රේෂ්‍ය වශයෙන් වෙන වෙන ම මතකයෙන් කියන්න.

02. 1

1. මේ අකුරු එකතු කර ලියන්න.

1. ග් + අ - ග	2. ජ් + ඉ - ජ්
3. ඩි + උ - ඩු	4. ද් + එ - දෙ
5. බි + ඔ - බො	

2. මේ අකුරුවල ස්වර ව්‍යංශ්‍ය වෙන් කර ලියන්න.

1. ම - මි + අ	2. පා - ප් + ආ
3. සි- ස් + ඊ	4. රු -ර් + උභ
5. ති - ත් + ඉ	

3. පහත දැක්වෙන අකුරු එකට බැඳ ලියන්න.

1. මිම - මම	2. ස්මි - සමි	3. ද්ධ - දධ
4. ප්ඵ - පඵ	5. ත්ත - තත	6. ස්සා - සසා
7. ක්ක - කක	8. ග්ගො - ගගො	9. ට්ටො - ටටො
10. ණ්ණො - ණණො		

4. පහත දැක්වෙන පාලි වචන බැඳි අකුරෙන් ලියන්න.

- අස්සො - අශ්වයා - අසො
- ඉස්සරො - අධිපතියා - ඉසසරො
- කච්ඡපො - ඉබ්බා - කච්ඡපො
- චන්දො - සඳ - චන්දො
- පණ්ඩිතො - පඬිවරයා - පණ්ඩිතො

6. බුද්ධෝ - බුදුරජ - බුද්ධෝ

7. බන්ධුලෝ - බන්ධුල - බන්ධුලෝ

8. රුක්ඛෝ - ගස - රුක්ඛෝ

5. පහත සඳහන් බැඳි අකුරු වෙන් කර ලියන්න.

1. ඩඩ - ඩඩ

2. කෙක - ක්කෙ

3. සෙසා - ස්සො

4. ගගා - ග්ගො

5. ලෙහා - ල්හො

6. සම්මෝදමාන ජාතක කතාවෙහි දැක්වෙන පාලි ඡේදය නිවැරදි ව කියවන්න.

7. එම ඡේදය පිටපත් කරන්න.

අතීතෙ බාරාණසියං බ්‍රහ්මදත්තෙ රජ්ජං කාරෙණෙන බොධිසත්තො වට්ඨක යොනියං නිබ්බත්තිකා අනෙකවට්ඨක සහසසපරිවාරො අරඤ්ඤා පටිවසති. තදා එකො වට්ඨකලුද්දකො තෙසං වසනට්ඨානං ගන්තො වට්ඨකවසසිතං කතො තෙසං සනතිපතිතභාවං ඤ්ඤා තෙසං උපරි ජාලං බිපිකා පරියනෙතසු මද්දනො සබ්බෙ එකතො කතො පච්ඡිං පුරෙකො සරං ගන්තො තෙ විකකිණීකා තෙන මූලෙන ජීවිකං කප්පෙති.

8. ඔබ පිටපත් කළ ඡේදයේ ඇති බැඳි අකුරු රවුම් කර පෙන්වන්න.

03. 1

1. පාලි භාෂාවේ පද වර්ග නම් කරන්න.

නාම පද, ක්‍රියා පද, නිපාත පද, උපසර්ග පද

2. නාම පද හා ක්‍රියා පද පහ බැගින් ලියන්න.

නාම පද : බුද්ධා, රුක්ඛා, එළං, වජ්‍රා, විහාරං

ක්‍රියා පද : බාදති, රක්ඛති, සයති, වරති, වහති, පඨති

3. පාඩම කියවා එහි ඇති ක්‍රියා පද පහක් ලියන්න.

ආහ, පාපෙති, ජානාමි, සකඛිසසති, පකඛිපථ,
පටිසසුභිංසු

04. 1

1. පාඩමේ දී ඇති පාලි ඡේදයේ ඉරි ඇදී පදවල විභක්ති ලියන්න.

බොධිසතෙනන - තතියා විභක්තිය

එකසමිං - සත්තමි විභක්තිය

සාකුණිකසස - ඡට්ඨි විභක්තිය

වට්ඨකා - පයමා විභක්තිය

ගෙහං - දුතියා විභක්තිය

2. පහත සඳහන් වචනවල බහුවචන දක්වන්න.

1. බුද්ධසස - බුද්ධානං

2. බුද්ධං - බුද්දෙධ

3. බුද්ධමහි - බුද්දෙධසු

4. වොරො - වොරා

5. වාණිජමහා - වාණිජෙහි

3. මේ පදවල අර්ථ ලියන්න.

1. හෙ බුද්ධ - පින්වත් බුදුරජ

2. බුද්ධසස - බුදුරජුට, බුදුරජුගේ

3. බුද්දො - බුදුරජ

4. බොධිසතෙනන - බෝධිසත්ත්වයන් විසින්

5. වට්ඨකා - වටුවෝ

4. මේවාට ගැළපෙන පාලි වචන ලියන්න.

1. බුදුරජ විසින් - බුද්ධෙන
2. බුදුවරුන් කරණකොට - බුද්ධෙහි
3. බුදුරජ කෙරෙහි - බුද්ධෙ
4. කුරුළු වැද්දාට - චට්ඨකලුද්දකසස
5. වටු කුරුල්ලෝ - චට්ඨකා

05. 1

1. මහාමඩගල සූත්‍රය දේශනා කළේ කාහට ද? එක්තරා දෙවියෙකුට

2. පාඩමේ එන ගාථාවල දැක්වෙන මංගල කරුණු සොයා ලියන්න.

අසෙවනා ව බාලානං - අනුවණයන් ඇසුරු නොකිරීම

පණ්ඩිතානං ව සෙවනා - පණ්ඩිතයන් ඇසුරු කිරීම

සූජා ව සූජනියානං - පිදිය යුත්තන් පිදීම

පතිරුපදෙසවාසො ව - සුදුසු පෙදෙසක වාසය කිරීම

පුබ්බෙ ව කතපුඤ්ඤතා - පෙර කළ පින් ඇති බව

අත්තසම්මාපණ්ඩි ව - මෙලොව මනා දහමේ යෙදීම

බාහුසව්වඤ්ඤා සිප්පඤ්ඤා - බහුශ්‍රැත බව, ශිල්පයෙහි නිපුණබව

විනයො ව සුසිකඛිතො - මනාව හික්මුණු බව

සුභාසිතා ව යා වාචා - වචනයේ සංවර බව

මාතුපිතු උපට්ඨානං - මාපිය උපස්ථානය

පුත්තදාරස්ස සඛගහො - අඹුදුපුතුන් පෝෂණය කිරීම

අනාකුලා ව කම්මනතා - නිවැරදි කර්මාන්තයන්හි යෙදීම

3. එහි දැක්වෙන නාම පද පහක් තෝරා ලියන්න.

දෙවා, මනුසසා, බාලා, පණ්ඩිතා, දෙස, සිප්ප, විනය, වාචා, මාතා, පිතු, පුත්ත

4. එහි තිබෙන ක්‍රියා පද දෙකක් තෝරා ලියන්න.

අවිනතයුග, බුද්ධි

5. එම ගාථා පන්තිය පාලි ථිකිය නොබිඳ තාලයට සප්තධායනා කරන්න.

06. 1

1. පහත සඳහන් වගන්ති සිංහලට නගන්න.

1. බුද්ධා දෙසෙති - බුදුරජ දේශනා කරයි
2. දෙවා භාසනති - දෙව්වරු කියති
3. මනුසසා කරොනති - මිනිස්සු කරති
4. සො කරොති - ඔහු කරයි
5. කුං කරොසි - නුඹ කරහි

2. පහත සඳහන් වගන්ති පාලියට නගන්න.

1. මව සෝදයි - මාතා ධොවති
2. මම දුවයි - අහං ධාවාමි
3. නුඹලා බලනු - තුමෙහ පසුපථ
4. හික්ෂුච සක්මන් කරයි - හික්ඛු චඩ්කමති
5. බුදුවරු දේශනා කරති - බුද්ධා දෙසෙතති

3. නාම පද හා ක්‍රියා පද නිවැරදිව ගලපා පාලි වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

- අහං රකකාමි - මම රකිමි
- කුං පඨසි - නුඹ පාඩමි කරහි
- මයං සයාම - අපි නිදමු
- බාලකො ගව්ඡති - ළමයා යයි
- පිතා බාදති - පියා කයි

4. සර්ව නාම හා නාම පද ගලපා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

අහං සිසෙසා භවාමි - මම ශිෂ්‍යයෙක් වෙමි.

ඤං භික්ඛු භවසි - නුඹ භික්ෂුවක් වෙහි.

තෙ බාලකා භොනති - ඔවුහු ළමයි වෙති.

අයං පදීපං භොති - මෙය පහනක් වෙයි.

කො අයං - මේ කවුද?

5. ඔබ කැමති ක්‍රියා පද දෙකක් වර්තමාන කාලයේ පුරුෂ තුනෙහි වර්තන අර්ථය ලියන්න.

පුරිස	එක වචන	බහු වචන
පඨම පුරිස	වදති (කියයි)	වදන්ති (කියති)
මජ්ඣම පුරිස	වදසි (කියහි)	වදථ (කියහු)
උත්තම පුරිස	වදාමි (කියමි)	වදාම (කියමු)

පුරිස	එක වචන	බහු වචන
පඨම පුරිස	බාදති (කයි)	බාදන්ති (කති)
මජ්ඣම පුරිස	බාදසි (කහි)	බාදථ (කහු)
උත්තම පුරිස	බාදාමි (කමි)	බාදාම (කමු)

07. 1

1. සිංහලට නගන්න.

1. හෙ කුමාර, ඉඬ තිට්ටිසි - පින්වත් කුමාරය, මෙහි සිටිහි.
2. හෙ භූපාල, ක්‍රිං ඉතො නිකබම - පින්වත් රජ, නුඹ මෙතැනින් නික්මෙන්න
3. හෙ ආනන්ද, කො අයං? - පින්වත් ආනන්ද, මේ කුමක් ද?
4. හෙ ආචරිය, අයං පදීපො - පින්වත් ගුරුතුමනි, මේ පහනකි.
5. භවනෙතා කුමාරා, තුමෙහ ධාවථ - පින්වත් කුමාරවරුනි, නුඹලා දුවනු

2. පාලියට නගන්න.

1. පින්වත් කුමාරය, ඔබ කවරෙක් ද?
හෙ කුමාර, කො කිං?
2. පින්වත් යහළුව, මම සෝරත
හෙ මිත්ත, අහං සෝරත
3. එම්බා අශ්වයිනි, තොපි දුවවු.
භවනෙතා අසසා, තුමෙහ ධාවථ
4. පින්වත් මහ ඇමතිතුමනි, හිඳගන්න.
හෙ මහාමව්ව, නිසිදසි
5. එම්බා සේවකය, මෙතැනින් යන්න.
හෙ සෙවක, ඉතො නිකබම

3. ආලපන විභක්ති පද යොදා ඔබ කැමති වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

හෙ ආචරිය, ඉඳ තිට්ඨසි - පින්වත් ගුරුතුමනි, මෙහි සිටින්න

හෙ මිත්ත, ඉතො නිකඛම - පින්වත් මිතුර, මෙතැනින් නික්මෙන්න.

හවනො සකුණා, තුමෙහ බාදථ - එම්බා කුරුල්ලනි, නුඹලා කහු

හෙ නර, කං ගවජසි - පින්වත් මිනිස, නුඹ යන්න

හෙ වොර, කං ධාවසි - එම්බල සොර, නුඹ දුවහි

4. ඔබ කැමති නාම දහයක් ආලපන විභක්ති රූපයෙන් ලියන්න.

නර - හෙ නර, හවනො නරා

බුද්ධ - හෙ බුද්ධ, හවනො බුද්ධා

සකුණ - හෙ සකුණ, හවනො සකුණා

මිත්ත - හෙ මිත්ත, හවනො මිත්තා

යොධ - හෙ යොධ, හවනො යොධා

යකඛ - හෙ යකඛ, හවනො යකඛා

මුනි - හෙ මුනි, හවනො මුනියො

අසස - හෙ අසස, හවනො අසසා

චන්ද - හෙ චන්ද, හවනො චන්දා

අම්බව - හෙ අම්බව, හවනො අම්බවා

08. 1

1. සිංහලට නගන්න

1. ධනපාලො ගෙනං ගව්ජති - ධනපාල ගෙදරට යයි
2. දාසො රුකඛං ඡිඤ්ඤති - දාසයා ගස කපයි
3. සුදො භත්තං පවති - උයන්නා / අරක්කැමියා බත් උයයි
4. යාවකො ඔදනං යාවති - යාවකයා ආහාර ඉල්ලයි
5. මනුසසා කමමානි කරොනති - මිනිස්සු වැඩ කරති

2. පාලියට නගන්න.

1. ගොවියා කුඹුරට යයි - කසසකො බෙත්තං ගව්ජති.
2. කම්කරුවා වැඩ කරයි - කමමකාරො වඩසීං කරොති.
3. ගොපල්ලා එළුවෙකු ගෙන යයි - ගොපාලො අජං හරති.
4. දරුවා මලක් කඩයි - දාරකො පුප්ඵං ඔව්ඪාති.
5. හික්ෂුව පන්සලට වඩයි - හික්ඛු පණණසාලං ගව්ජති.

3. ඔබ කැමති දුතියා විභක්තෘන්ත පද යොදා ගෙන වගන්ති 5ක් නිර්මාණය කරන්න.

- මාතා ඔදනං පවති - අම්මා බත් උයයි.
- වාණිජො නගරං ගව්ජති - වෙළෙන්නා නගරයට යයි.
- හික්ඛු ආරාමං පවිසති - හික්ෂුව ආරාමයට පිවිසෙයි.
- දාරිකා පුළුපානි ඔව්ඪාති - දැරිය මල් නෙළයි.

අහං පොතකට පටන් - මම පොත පාඩම් කරමි.

4. මේ පදවල දූතියා විභක්තූන්හ රූප ලියන්න.

1. නර (මිනිසා) - නරං, නරෙ

2. කපි (වඳුරා) - කපිං, කපයො

3. ආචරිය (ගුරුවරයා) - ආචරියං, ආචරියෙ

4. පඤ්ඤා (ප්‍රඥාව) - පඤ්ඤං, පඤ්ඤායො

5. ඵලං (ගෙඩිය) - ඵලං, ඵලෙ

5. දූතියා විභක්ති නාමපද වගුව ශබ්ද නගා කියවන්න.

09. 1

1. සිංහලට නගන්න.

1. අහං සිසෙසන සද්ධිං චන්දාමි - මම ශිෂ්‍යයා සමග චදිමි.
2. මිතෙතා ආනන්දෙන සහ ගච්ඡති - මිතුරා ආනන්ද සමග යයි.
3. කුං දාසෙන සහ ගච්ඡති - නුඹ දාසයා සමග යති
4. දහරො මාතුයා සද්ධිං සයති - ප්‍රදරුවා මව සමග නිදයි.
5. තෙ කසසකෙන සද්ධිං බෙතනං ගච්ඡති - ඔවුහු ගොවියන් සමග කුඹුරට යති.

2. පාලියට නගන්න.

1. නුඹ සිරිදාස සමග යති - කුං සිරිදාසෙන සද්ධිං ගච්ඡති.
2. මම සෝරත සමග ගෙදර යමි - අහං සොරතෙන සද්ධිං ගෙහං ගච්ඡාමි.
3. ගොවියා මිතුරන් සමග කුඹුරට යයි - කසසකො මිතෙතහි සද්ධිං බෙතනං ගච්ඡති.
4. කවරෙක් ශිෂ්‍යයා සමග ලියයි ද? කො සිසෙසන සද්ධිං ලිඛති ?
5. ඇමතිවරු රජු සමග කතා කරති - අමච්චා භූපාලෙන සහ සලලපනති.

3. සහ, සඳැබිං යන පද දෙක තනියා විහක්ති පද සමග යොදා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

- ❖ කිං මිතෙතන සහ ගාමං ගවජසි - නුඹ මිතුරා සමග ගමට යනි.
- ❖ අහං දාරකෙන සහ පාඨාලයං ගවජාමි - මම දරුවා සමග පාසලට යමි.
- ❖ කසසකො පුතෙතන සඳැබිං වනං පවිසති - ගොවියා පුතා සමග වනයට පිවිසෙයි.
- ❖ ආවරියො ආවරියෙහි සහ පණණසාලං ගවජති - ගුරුවරයා ගුරුවරයන් සමග පන්සලට යයි.
- ❖ අමවවා භූපාලෙන සඳැබිං පාසාදං ගවජනති - අරුමතිවරු රජතුමා සමග ප්‍රාසාදයට යති.

4. පාඩමේ එන කතාව සිංහලට නගන්න.

- ❖ එකසමිං ගාමෙ එකො කසසකො වසති.
එක් ගමක එක් ගොවියෙක් වාසය කරයි.
- ❖ සො සිරිදාසො නාම.
ඔහු සිරිදාස නම් වේ.
- ❖ තසස එකො පුතෙතා භවති.
ඔහුට එක පුතෙක් වෙයි.
- ❖ සො සුනන්දො නාම.
ඔහු සුනන්ද නම් ය.

❖ එකදා සිරිදාසො පුතෙන්න සද්ධිං තසස බෙනතං ගවජති.

එක දවසක් සිරිදාස පුතා සමග ඔහුගේ කුඹුරට යයි.

❖ බෙනත කමමං කතො සො පවජා ගෙනං ආගවජති.
කුඹුරෙහි කටයුතු කොට ඔහු පසුව ගෙදරට එයි.

❖ අථ බො සුනඤ්ඤා නාම පුතො තසස මාතුයා සහ ආපණං ගවජති.

ඉක්බිති සුනන්ද නම් පුතා වනාහි ඔහුගේ මව සමග කඩයට යයි.

❖ තදා තසස මිත්තා මගෙහ කීළනති.

ඒ වෙලාවේ ඔහුගේ මිතුරෝ පාරෙහි සෙල්ලම් කරති.

❖ සිරිදාසසස පුතතසස ච එතදභොසි.

සිරිදාසගේ පුතාට ද මෙසේ සිත් විය.

❖ අහං ච මම මිත්තෙන්න සද්ධිං කීළිතුං ගවජාමිති

මම ද මගේ මිතුරා සමග ක්‍රීඩා කිරීමට යමි'යි

❖ අථ මාතරං වජ්ඣො සො මිත්තෙහි සහ කීළිතුං ගවජති

ඉක්බිති මවට වැද ඔහු මිතුරන් සමග ක්‍රීඩා කිරීමට යයි.

5. පිරිත් පොත බලා 'සහ' සහ 'සද්ධිං' යන නිපාත පද යෙදුණු පාලි වගන්ති සොයා ලියන්න.

මම සද්ධිං සමෙමාදිංසු සමෙමාදනීයං කථං....

හගවතා සද්ධිං සමමාදිංසු..

සද්ධිං භොනතු සුඛි සබ්බෙ....

සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි...

10. 1

1. සිංහලයට නගන්න.

1. ආනන්දා හට්ටන සකුණං ආහරති - ආනන්ද අතින් කුරුල්ලා ගෙනෙයි.
2. එසො රථෙන ගාමං ගව්‍යති - ඔහු රථයෙන් ගමට යයි.
3. ක්‍රිං පාදෙන මා පහරි - නුඹ පයෙන් පහර දෙන්න එපා.
4. කුමෙහ කෙන ආගව්‍යථ - නුඹලා කුමකින් ආවෙහු ද?
5. අහං ඉමිනා පුඤ්ඤකමෙමන මොකං ලභාමි - මම මේ පිතින් මෝක්ෂය ලබමි.

2. පාලියට නගන්න.

1. ඇතා පාවලින් දුවයි - ගජො පාදෙහි ධාවති.
2. ළමයා දණ්ඩෙන් ගසයි - බාලකො දණ්ඩන පහරති.
3. හෙතෙම කුමකින් ගසයි ද? සො කෙන පහරති ?
4. ගුරුතුමා අතින් ගනියි - ආචරියො හට්ටන ගණ්හාති.
5. වළුරා අත්වලින් ද පාවලින් ද පනියි - වානරො හට්ටති ව පාදෙහි ව පකබ්ඤති.

3. කරුණ විභක්තියන්ත පද යොදා වාක්‍ය පහක් සාදන්න.

- ❖ සො සොතෙන සුණාති - ඔහු කතෙන් අසයි.
- ❖ කසසකො සකටෙන ඛෙත්තං ගව්‍යති - ගොවියා කරත්තයෙන් කුඹුරට යයි.

- ❖ මාතෘ හසේන පදීපං ජාලෙති - අම්මා අතින් පහන දල්වයි.
- ❖ හික්ඛු නෙතෙහි රූපානි පසසති - හික්ඛුව ඇස්වලින් රූප බලයි.
- ❖ උපාසකො ධුමරථෙන පණණසාලං ගවජති - උපාසකයා දුම්ඊයෙන් පන්සලට යයි.

4. පාඩම් එන ගාථා සිංහලට නගන්න.

න හි වෙරෙන වෙරානි - සමමනති'ධ කුදාවනං
අවෙරෙන ච සමමනති - එසධමෙම සනනතනො

මේ ලෝකයෙහි වෙරයෙන් වෙරයෝ කිසිකලෙක්හිදු නො සන්සිඳෙන්නා හ. අවෙරයෙන් ම වෙරය සන්සිඳෙන්නා හ. මේ (අවෙරයෙන් වෙරය සන්සිඳවීම) පුරාතන වූ ගුණ ධර්මයකි.

පරෙ ච න විජානනති - මයමෙතථ යමාමසෙ
යෙ ච තතථ විජානනති - තථො සමමනති මෙධගා

මේ (සඟ) මැද (පණ්ඩිත ජනයා කෙරෙන් අන්‍ය වූ කළහකාර) යමෙක් අපි නසුම්හයි නොදනින් ද, ඒ කළහකරුවන් අතුරෙහි යම් (පණ්ඩිත ජන) කෙනෙක් වනාහි (අපි නසම්හයි) දනිද්ද ඒ හේතුවෙන් කළහයෝ සන්සිඳෙන්නා හ.

සුභානුපසසිං විහරනං - ඉඤ්ඤෙසු අසංවුතං
භොජනමහි අමතතඤ්ඤං - කුසිතං හිනවීරියං
තං වෙ පසහති මාරො - වාතො රුකඛං'ව දුබ්බලං

(විසභාග අරමුණු) ශුභ වශයෙන් අනුව බලමින් වාසය කරන්නා වූ, (එහෙයින් ම චක්ෂුරාදී) ඡඨින්ද්‍රියයන් කෙරෙහි සංවරයක් නැත්තා වූ ආහාරයෙහි ද පමණ නොදන්නා වූ,

භාජකීය පණ්ඩිත පද්‍යනලාවේ ඤාණවිමල හිමි

කුසිත වූ (හෙවත් ග්‍රන්ථධර විද්වතුන්) දුරයන්හි ද වත් පිළිවෙත් පිරිමෙනි ද මැළි වූ) විරියය රහිත වූ ඒ (මෙබඳු) පුද්ගලයා (ක්ලේශ) මාරතෙම ඒකාන්තයෙන් මැඩපවත්නේයි. කුමක් මෙන් ද යත් (ප්‍රචණ්ඩ) වාතය තෙම දුර්වල වෘක්ෂයක් (උපුටා හෙලන්නාක්) මෙනි.

අසුභානුපසංසිං විහරන්තං - ඉන්ද්‍රියෙසු සුසංවුතං
භොජනමහි ව මත්තඤ්ඤං - සද්ධං ආරද්ධවිරියං
තං චෙ නපපසහති මාරො - වාතො සෙලං'ව පබ්බතං

(උද්ධමානකාදී) අශුභයක් අනුව බලමින් වසන්නා වූ (වක්ෂුරාදී) ෂඩින්ද්‍රියයන් කෙරෙහි මනා සංවරයෙන් යුක්ත වූ ආහාරයෙහි ද පමණ දන්නා වූ, ශුද්ධාවෙන් යුක්ත වූ (සතර ඉරියව්වෙහි) වඩන ලද විරියය ඇති ඒ (මෙබඳු) පුද්ගලයෝ (ක්ලේශ) මාරතෙම ඒ කාන්තයෙන් මැඩ නොපවත්නේ ය. කුමක් මෙන් ද යත් (දුර්වල) වාතය තෙම (සන) ශෛල පර්වතයක් (නොසෙල්වෙන) මෙනි.

11. 1

1. සිංහලට නගන්න.

1. කිං ඉදානි තසස පතතං දෙහි - නුඹ දැන් ඔහුට පාත්‍රය දෙන්න.
2. වොරො වාණිජාය අසසං දෙති - සොරා වෙළෙන්දාට අශ්වයා දෙයි.
3. තුමෙහ කසසකානං ගොණෙ දදථ - නුඹලා ගොවියන්ට ගොනුන් දෙහු.
4. භූපාලො ගජසස ආහාරං දෙති - රජතුමා ආහාර ආහාර දෙයි.
5. මයං සාමණෙරසස දානං දෙම - අපි සාමණෙරයන් වහන්සේට දානය දෙමු

2. පාලියට නගන්න.

1. මම බුදුන්ට පහන් පුදමි - අහං බුද්ධාය පදීපං පූජෙමි.
2. හෙතෙම කුරුල්ලන්ට කෑම දෙයි - සො සකුණානං ආහාරං දෙති.
3. සේවකයා ස්වාමියාට මොණරෙකු දෙයි - සෙවකො සාමිනා මයුරං දෙති.
4. දායකයෝ හික්ෂුන්ට දානය දෙති - දායකා හික්ෂුනං දානං දෙති.
5. මිනිස්සු සතුන්ට හිංසා නො කරති - මනුසසා සත්තානං න හිංසති.

3. චතුර්ථ විභක්තියෙන් පද යොදා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

- ❖ අහං මිත්තස්ස පොඤ්ඤං දදාමි - මම මිතුරාට පොතක් දෙමි.
- ❖ මාතා දාරිකාය ඛීරං දදාති -මව දැරියට කිරි දෙයි.
- ❖ පිතා පුත්තස්ස පදීපං දෙති - පියා පුතාට පහනක් දෙයි.
- ❖ ආචරියො සිසුසානං ඔවාදං දෙති - ගුරුවරයා සිසුන්ට අවවාද දෙයි.
- ❖ තුමෙහ තෙසානං වජ්‍යානි දදාමි - නුඹලා ඔවුන්ට වස්ත්‍ර දෙමු.

4. චතුර්ථ විභක්තියෙන් පද යොදා මේ වාක්‍යවල හිස්තැන් පුරවන්න.

1. සො මිත්තස්ස පොඤ්ඤං දෙති - ඔහු මිතුරාට පොතක් දෙයි.
2. කුමාරො යාවකානං ආහාරං දෙති - කුමාරයා යාවකයන්ට ආහාර දෙයි.
3. සිසුසා ගුරුනං උපහාරං දෙති - සිසුහු ගුරුවරුන්ට උපහාර දෙති.
4. පුතඛි පොතකස්ස ඛීරං දෙති - බැල්ලි පැටියාට කිරි දෙයි.
5. ත්වං ඥාතීනං උපකාරං කරොති - නුඹ ඥාතීන්ට උපකාර කරති.

12. 1

1. පහත සඳහන් වගන්ති සිංහලට නගන්න.

1. බුද්ධා ධම්මං දෙසෙසසති - බුදුරජ ධර්මය දේශනා කරන්නේ ය.
2. දෙවා සාධුකං භාසිසසනති - දෙව්වරු මනාකොට කියන්නෝ ය
3. මනුසසා කම්මං කරිසසනති - මිනිස්සු වැඩ කරන්නෝ ය
4. සො තං පසසිසසති - ඔහු එය බලන්නේ ය.
5. ත්වං කිං පච්ඡසසි? නුඹ කුමක් උයන්නෙහි ද?

2. පහත සඳහන් අනාගත කාලික වගන්ති පාලියට නගන්න.

1. මව දරුවාට කිරි දෙන්නී ය - මාතා පුත්තාය ධීරං දදිසසති.
2. මම පාඩම් කරන්නෙමි - අහං පාඨං පඨිසසාමි.
3. නුඹලා කුමක් කියන්නෙහු ද? - තුමෙහ කිං වදිසසථ?
4. හික්ෂුච ධර්මය දේශනා කරන්නේ ය - හික්ඛු ධම්මං දෙසෙසසති.
5. බුදුරජ මතු උපදින්නා හ - බුද්ධා මත්ථකෙ උපපජ්ජසසනති.

3. නාම පදයක් කර්ම පදයක් හා ක්‍රියාපදයක් නිවැරදිව ගලපා අනාගත කාලයෙහි පාලි වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

- ❖ පිතෘ බෙතනං ගව්ඡ්ඝසසති - පියා කුඹුරට යන්නේ ය.
- ❖ මාතෘ ධීරං දදිසසති - මව කිරි දෙන්නී ය.
- ❖ ආචරියො පාඨං උගගණ්හිසසති - ගුරුවරයා පාඨම උගන්වන්නේ ය.
- ❖ මයං බුද්ධං වන්දිසාම - අපි බුදුන් වදින්නෙමු.
- ❖ උපාසකො ධම්මං සුඤ්චිසසති - උපාසකයා ධර්මය අසන්නේ ය.

4. ඔබ කැමති ක්‍රියා පද දෙකක් අනාගත කාලයේ පුරුෂ තුනෙහි වර්තන අර්ථය ලියන්න.

පුරිස	එක වචන	බහු වචන
පඨම පුරිස	වදිසසති (කියන්නේ ය)	වදිසසන්ති (කියන්නෝ ය)
මජ්ඣම පුරිස	වදිසසසි (කියන්නෙහි)	වදිසසථ (කියන්නෙහු)
උත්තම පුරිස	වදිසසාමි (කියන්නෙමි)	වදිසසාම (කියන්නෙමු)

පුරිස	එක වචන	බහු වචන
පඨම පුරිස	බාදිසසති (කන්තෝ ය)	බාදිසසනති (කන්තෝ ය)
මජ්ඣිම පුරිස	බාදිසසසි (කන්තෙහි)	බාදිසසථ (කන්තෙහු)
උත්තම පුරිස	බාදිසසාමි (කන්තෙමි)	බාදිසසාම (කන්තෙමු)

5. පිණ්ඩපාත ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාව සිංහලට නගන්න.

පටිසංඛා යොනිසො පිණ්ඩපාතං පටිසෙවාමි. නෙව දව්‍යය න මදාය න මණ්ඩනාය න විභුසනාය. යාවදෙව ඉමසස කායසස ධීතියා යාපනාය විහිංසුපරතියා බ්‍රහ්මචරියානුගහනය. ඉතිපුරාණඤ්ච වෙදනං පටිහඬකාමි. නවඤ්ච වෙදනං න උපපාදෙසසාමි. යාත්‍රා ච මෙ භවිසසති අනවජ්ජතා ච ඵාසු විහාරොවාති

සිංහල අර්ථය -

මා මේ ආහාරය වළඳන්නේ විනෝදය පිණිස නො වේ. පුරුෂමදාදිය වඩනු පිණිස ද නො වේ. ඇඟ තර කර ගැනීම පිණිස ද නො වේ. ඇඟ පැහැපත් කර ගැනීම පිණිස ද නො වේ. මා මේ ආහාරය වළඳන්නේ ශරීරයත් ජීවිතයත් පවත්වා ගනු පිණිස ය. සාගිනි වේදනාව දුරු කර ගනු පිණිස ය. බුදුසස්තෙහි පිළිවෙත් පිරිය හැකි වනු සඳහා ය. ජීවිතය චිරකාලයක් පවත්වා ගනු සඳහා ය. මෙසේ ආහාර වැළඳීමෙන් මාගේ සාගිනි වේදනාව දුරු වන්නේ ය. පමණ ඉක්මවා ආහාර වැළඳීමෙන් වන වේදනා ද නො වන්නේය. ජීවිතය චිරකාලයක් පැවැත්විය හැකි ද වන්නේ ය. මෙසේ ආහාර වැළඳීම අයුතු ලෙස ආහාර

සපයා වැළඳීමක් නොවන හෙයින් නිවැරදි ආහාර වැළඳීමක් ද වන්නේ ය. මෙසේ පමණට ආහාර වැළඳීමෙන් සුවසේ විසිය හැකි ද වන්නේ ය.

13. 1

1. සිංහලයට නගන්න.

1. මුසිකො බිළාලමහා භායති - මීයා බළලාගෙන් බිය වෙයි.
2. මනුසෙසා රුකබමහා පතති - මිනිසා පර්වතයෙන් වැටෙයි.
3. කුං කමහා භායසි - නුඹ කවරෙක්ගෙන් භය වෙති ද?
4. සකුණා පබ්බතමහා උඩෙඩනති - කුරුල්ලෝ පර්වතයෙන් පියාඹති.
5. අහං ආරාමමහා පරිවෙණං ගමිසසාමි - මම ආරාමයෙන් පිරිවෙණට යන්නෙමි.

2. පාලියට නගන්න.

1. මම අලියාගෙන් භය වෙමි - අහං ගජමහා භායාමි.
2. තවුසා උපාසකයාගෙන් පාත්‍රය ගනියි - තාපසො උපාසකමහා පතතං ගණ්හාති.
3. වන්ද්‍රයා කුමකින් පායයි ද? - චන්ද්‍රො කමහා උදෙති?
4. කුමාරයෝ ප්‍රාසාදයෙන් නික්මෙති - කුමාරා පාසාදමහා නිකබ්මනති.
5. තෙරුන් වහන්සේ හෙට පන්සලට වඩින සේක - ථෙරො ජුචෙ පණණසාලං ගච්ඡිසසති.

3. ඔබ දන්නා පඤ්චමි විභක්තෘන්ත පද යොදා වගන්ති පහක් නිර්මාණය කරන්න.

- ❖ මනුසසා ව්‍යාධිමහා භායනති - මිනිස්සු වැද්දාගෙන් බියවෙති.
- ❖ කුමාරො ආචරියමහා පොඤ්ඤං ගණනාති - කුමාරයා ගුරුවරයාගෙන් පොත ගනියි.
- ❖ උපාසකො බුද්ධමහා ධම්මං සුභාති - උපාසකයා බුදුන්ගෙන් බණ අසයි.
- ❖ මිගො සීහමහා භායති - මුවා සිංහයාගෙන් බිය වෙයි.
- ❖ එලානි රුකඛමහා පතනති - ගෙඩි ගසින් වැටෙයි.

4. පාඩමේ එන ඡේදය සිංහලට නගන්න.

මිග ලුද්දකො - මුව වැද්දා

- ❖ අමහාකං කීර හගවතො පුබ්බෙ ලොකපච්ඡේජානො ලොකනයනො ලොකතාණො කසසපො නාම හගවා ලොකෙ උදපාදි, සදේවකං ලොකං නිබ්බාණපුරං පාපෙනො.

අපගේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි පෙර ලොවට පහතක් බඳු වූ ලොවට ඇසක් වූ ලොව රක්තා කස්සප නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ සදේවක ලෝකයා නිර්වාණපුරයට යොමු කරන්නේ (එකල) ඉපදුණේ ය.

- ❖ තසමිං සමයෙ පච්චන්තගාමවාසිකො එකො මනුසෙසා වතෙ මිගසුකරාදයො බන්ධිත්වා වජ්‍රේ කත්වා තෙ පොසෙනො, නිව්චං පාණාතිපාතං කත්වා ජීවති.

එම සමයේ පසල් ගම්වැසි එක් මනුෂ්‍යයෙක් වනයෙහි මුවන් උගුරන් ආදිය බැඳ ගාල්කොට උන් පෝෂණය කරමින්, නිතර ප්‍රාණඝාතය කොට ජීවත් වෙයි.

- ❖ අපරහාගෙ සො පිණ්ඩය වරමාන. එක. හිකඬු. දිසවා ගතත්‍යා තසස පතනං ගහෙත්‍යා තං අතතනො ගෙහං නෙත්‍යා පඤ්ඤතෙත ආසනෙ නිසීදාපෙත්‍යා, මිගසුකරමද්දවං උපනෙත්‍යා, හොපේත්‍යා, දිවා මංසරසපිණ්ඩපාතං දත්‍යා, භුත්තාවසානෙ එකමනනං නිසීදි.

පසු කාලයෙහි ඔහු පිඬු පිණිස හැසිරෙන එක් හික්ෂුවක දැක ගොස් උන්වහන්සේගේ (ඔහුගේ) පාත්‍රය ගෙන උන්වහන්සේ (ඔහු) තමාගේ නිවසට පමුණුවා පැනවූ ආසනයක හිඳවා මුව හා උගුරු මස් සහිත (ආහාර) ගෙනැවිත් අනුභව කරවා දහවල් මස් රසැති පිණ්ඩපාතය දී අනුභවය අවසාන වේලෙහි එකත්පසෙක හුන්නේ ය.

14. 1

1. සිංහලට නගන්න.

1. තවං කසස පුතොතා භවසි ?

නුඹ කාගේ පුතා වෙහි ද?

2. දුට්ඨගාමිණීකුමාරො කාකවණ්ණතිසසසස පුතොතා භවති.

දුටුගැමුණු කුමාරයා කාවන්තිස්ස රජතුමාගේ පුතා වෙයි.

3. අහං තව පොඤ්ඤං ගණනාමි

මම නුඹගේ පොත ගනිමි.

4. භික්ඛු උපාසකසස ගෙහං ගව්ඡති.

භික්ෂුව උපාසකයාගේ නිවසට යයි.

5. පුත්තා මිත්තානං සකුණෙ කිණ්ණති.

පුත්තු මිතුරන්ගේ කුරුල්ලන් මිළ දී ගනිති.

2. පාලියට නගන්න.

1. අපි ගොවියන්ගේ ගොනුන් ගෙන යමු.

මයං කසසකානං ගොණෙ හරාම.

2. උපාසකයා තවුසාගේ වීචරය සෝදයි.

උපාසකො තාපසසස වීචරං ධොවති.

3. සොරු එළුවන්ගේ පාද සිඳිති.

වොරා අජානං පාදෙ ඡිඤ්ඤති.

4. මොණරු සුරියයාගේ ආලෝකයෙන් නටති.

මයුරා සුරියසස ආලෝකෙන් නවවනති.

5. වෙළෙන්දා මිනිසාගේ ගොනා විකුණයි.

වාණිජෝ නරසස ගොණං විකකිණාති.

3. ඔබ දන්නා නාම පහක් යොදාගෙන ඡට්ඨි විභක්තාන්ත වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

❖ භූපාලසස ව්‍යං යාවකසස දදාති.

රජතුමාගේ වස්ත්‍රය යාවකයාට දෙයි.

❖ මම පොත්කං මිත්තසස දදාමි.

මගේ පොත මිතුරාට දෙමි.

❖ කුමාරො මිත්තසස හ්‍යං චූමහති.

කුමාරයා මිතුරාගේ අත සිඹියි.

❖ අජො ලුද්දකසස හ්‍යං ගණහාති.

එළුවා වැද්දාගේ අත ගනියි.

❖ මාතා පුත්තසස ගෙහං ගවජති.

අම්මා පුතාගේ නිවසට යයි.

4. ඔබ කැමති නාම දහයක ඡට්ඨි විභක්තෘන්ත ඒකවචන රූප ලියන්න.

1. බුද්ධ - බුද්ධාය, බුද්ධස්ස
2. නර - නරාය, නරස්ස
3. සිසස - සිසසාය, සිසසස්ස
4. හිකඛු - හිකඛුනො, හිකඛුස්ස
5. කඤ්ඤො - කඤ්ඤාය
6. වනිතා - වනිතාය
7. විතත - විතතස්ස
8. සබ්බ - සබ්බස්ස
9. ඉම - අස්ස, ඉමස්ස
10. නදී - නදියා, නදීජා

5. පාඩමේ ඇති ඡේදය සිංහලට නගන්න.

❖ එවං මෙ සුතං.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදි.

❖ එකං සමයං භගවා සාවතථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

එක් සමයක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැතෙහි අනේපිඬු සිටුවරයාගේ දෙවිරමෙහි වාසය කරති.

❖ තත්‍ර ඛො භගවා හිකඛු ආමනෙතසි හිකඛවොති, හදනෙතති තෙ හිකඛු භගවතො පච්චසෙසාසුං.

එකල්හි වනාහි භාග්‍යවත්තු හිකඛුන් ඇමතුන මහණොහි කියා වහන්සැයි ඒ හිකඛු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

❖ භගවා එතදවොච.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

- ❖ මෙතනාය හිකඩවෙ වෙතො විමුකතියා ආසෙවිතාය හාවිතාය බහුලිකතාය යානිකථාය වත්ථු කථාය අනුට්ඨිතාය පරිවිතාය සුසමාරදධාය එකාදසානිසංසා පාටිකඛ්ඛා. කතමෙ එකාදස?

මහණෙනි, අදර්න් සෙවුනා ලද, වඩනා ලද, බහුල වශයෙන් (නැවත නැවත) කරන ලද යානාවක් බඳු කරන ලද, ප්‍රතිස්ථානාථරියෙන් වස්තුවක් මෙන් කරන ලද, චිලුඹ සිටි පුරුදු කරන ලද, මොනොවට පටන් ගන්නා ලද මෙහිවිත්තවිමුක්තියෙහි අට අනුසස් කෙනෙක් කැමති විය යුත්තාහ. කවර අට දෙනෙක යත්:

- ❖ සුඛං සුපති.

සුවසේ හිඳයි.

- ❖ සුඛං පටිබුජ්ඣති.

සුවසේ පිබිඳෙයි.

- ❖ න පාපකං සුපිනං පසසති.

නපුරු සිහින නො දකීයි.

- ❖ මනුසසානං පියො හොති.

මිනිස්තට ප්‍රිය වෙයි,

- ❖ අමනුසසානං පියො හොති.

අමනුෂ්‍යයනට ප්‍රිය වෙයි

- ❖ දෙවතා රකඛනති.

දෙවියෝ රක්කාහ

- ❖ නාසස අගගි වා විසං වා සත්ථං වා කමති.

ඕනට ගිහි වේවයි, විෂ ගිහි වේවයි, අවි වේවයි නො වදනේ ය

- ❖ තුවට. විතතං සමාධියති.
වතා සිත සමාධි ගත වේ.
- ❖ මුඛ වණ්ණණා විප්පසිද්ධි.
මුහුණ පැහැපත් වේ.
- ❖ අසමමුලෝමා කාලං කරොති.
නොමුළුව කළුරිය කරයි.
- ❖ උතතරිං අප්පට්ඨිජ්ජනෙතා බ්‍රහ්මලොකුපගො භොති.
මෙෙහි සමච්ඡිත් (මතු රහත් වන්නට නොහැකි වී නම්) මරණින්
මතු බිඹලොව උපදියි.

15. 1

1. පහත සඳහන් වගන්ති සිංහලයට නගන්න.

1. සිගාලො වනං ගවඡී - නරියා වනයට ගියේ ය.
2. සාරථී රථං ආනෙසි - රියදුරා රථය ගෙනාවේ ය.
3. මුනි ධම්මං අභාසි - මුනිවරයා ධර්මය කීවේ ය.
4. දණ්ඩි යට්ඨිනා භොගිං පහරි - දඬුගත් තැනැත්තා යෂ්ටියෙන් නොඬවැලට පහර දුන්නේ ය.
5. කපයො අභිනො සීසං පහරිංසු - වඳුරෝ සර්පයාගේ හිසට පහර දුන්නේ ය.

2. පහත සඳහන් වගන්ති පාලියට නගන්න.

1. පච්ඡාරයා බල්ලාට ගැසුවේ ය.
පාපකාරී සුනඛසස පහරි.
2. ඉසිවරු බෝධිය ද බුදුන් ද වැන්දා හ.
ඉසී බොධිං ව බුද්ධං ව වන්දිංසු.
3. නෑයෝ ආගන්තුකයන්ට එළුවන් දුන්හ.
ඤාතයො අත්ථිනං අපේ දදිංසු.
4. තොපි සිටුවරුන්ගේ ප්‍රාසාදවල කුමක් කළෙහු ද?
තුමෙහ සෙට්ඨිනං පාසාදෙසු කිං අකරිඪු.
5. වධකයා කඩුවෙන් සොරාගේ හිස සින්දේ ය.
වධකො අසිනා වොරසස සීසං හින්දි.

3. ඔබ උදැසන පිබිදී කරන ලද ක්‍රියා පහක් යොදා ගෙන අතීත කාල වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

1. අහං මුඛං ධොවිං - මම මුහුණ සේදුවෙමි.
2. අහං පොඤ්ඤං පට්ඨං - මම පොත පාඩම් කළෙමි.
3. අහං බුද්ධං වජ්‍රිකුං විහාරං ගච්ඡං - මම බුදුන් වැදීමට විහාරයට ගියෙමි.
4. අහං භත්තගගසාලං සමමජ්ජං - මම දානශාලාව අතුගුවෙමි.
5. අහං වච්ඡකුට්ඨං ගතත්වා සරීරකිවචං කරිං - මම වැසිකිළියට ගොස් ශරීරකෘත්‍ය කළෙමි.

4. ක්‍රියාපද දහයක් කාල තුනෙහි පටිම පුරුෂ ඒකවචනයෙහි වර්තමාන පහත සඳහන් වගුව පුරවන්න.

වර්තමාන කාලය	අනාගත කාලය	අතීත කාලය
පටිති	පටිසසති	පටිංසු
වදති	වදිසසති	වදිංසු
වරති	වරිසසති	වරිංසු
චසති	චසිසසති	චසිංසු
ජිහ්වති	ජිහ්විසසති	ජිහ්විංසු
රචති	රචිසසති	රචිංසු
බාදති	බාදිසසති	බාදිංසු
නවචති	නවචිසසති	නවචිංසු
බන්ධති	බන්ධිසසති	බන්ධිංසු
සන්ධති	සන්ධිසසති	සන්ධිංසු

5. ඔබ කැමති ක්‍රියා මූල (ධාතූ) දෙකක් අතීත කාලයේ පුරුෂ තුනෙහි වර්තමාන අර්ථය ලියන්න.

පුරිස	එකවචන	බහුවචන
පයිම පුරිස	අපවි, පවි (ඉච්චේ ය)	අපවිංසු, පවිංසු (ඉච්චෝ ය)
මජ්ඣිම පුරිස	අපවො, පවො (ඉච්චෙහි)	අපවිඤ්ඤා, පවිඤ්ඤා (ඉච්චෙහු)
උත්තම පුරිස	අපවිං, පවිං (ඉච්චෙමි)	අපවිමහ, පවිමහ (ඉච්චෙමු)

පුරිස	එකවචන	බහුවචන
පයිම පුරිස	අධාවි, ධාවි (දිච්චේ ය)	අධාවිංසු, ධාවිංසු (දිච්චුහ)
මජ්ඣිම පුරිස	අධාවො, ධාවො (දිච්චෙහි)	අධාවිඤ්ඤා, ධාවිඤ්ඤා (දිච්චෙහු)
උත්තම පුරිස	අධාවිං, ධාවිං (දිච්චෙමි)	අධාවිමහ, ධාවිමහ (දිච්චෙමු)

6. මෙම පාඨයේ ඇති ගාථා සිංහලට නගන්න.

මනොපුබ්බභිගමා ධම්මා - මනොසෙට්ඨා මනොමයා
මනසා චෙ පඤ්චෙය්න - භාසති චා කරොති චා
තතො නං දුක්ඛමනෙති - චක්ඛංව චහතො පදං

ධර්මයෝ සිත පෙරටුකොට ඇත්තාහ. සිත උතුම් කොට ඇත්තාහ. සිතින් උපදනා හෙයින් මනෝමය හ. ඉදින් දූෂිත වූ සිතින් යුක්ත ව (චතුර්විධ වාග් දුශ්චරිතය) කියයි නම් හෝ (ත්‍රිවිධ කාය දුශ්චරිතය) කෙරේ නම් හෝ ඒ හේතුවෙන් (විපාක) දුක්ඛය ඒ පුද්ගලයා අනුව යන්නේ ය. (කුමක් මෙන්ද යත්?) ගැල උසුලන ගොනුන්ගේ පිය අනුව යන ගැල සක මෙනි.

මනොපුබ්බභූතමා ධම්මා - මනොසෙට්ඨා මනොමයා
මනසා වෙ පසතෙනන - භාසති වා කරොති වා
තතො තං සුඛමනෙති - ඡායාව අනපායිති

ධර්මයෝ කර්ම සිත පෙරටු කොට ඇත්තාහ. සිත උතුම් කොට ඇත්තාහ. සිතින් උපදනා හෙයින් මනෝමය හ. ඉදින් ප්‍රසන්නවූ සිතින් කියයි නම් හෝ කෙරේ නම් හෝ ඒ හේතුවෙන් (විපාක) සුඛය ඒ පුද්ගලයා අනුව යන්නේ ය. (කුමක් මෙන්ද යත්?) ශරීරයෙන් පහ නොවන්නා වූ සෙවනැල්ල මෙනි.

අකෙකාවඡ් මං, අවධි මං - අජ්නි මං අභාසි මෙ,
යෙ තං උපනායනති - වෙරං තෙසං න සම්මති

මට ආක්‍රොශ කෙළේය යි ද, මට ගැසිය යිද, මා දිනිය යිද, මා (සතු දෙය) පැහැර ගත්තේ යයි ද, යම් කෙනෙක් ඒ (ක්‍රෝධය) (නැවත නැවත සිත්හි) බඳිත් ද ඔවුන්ගේ ඒ වෛරය නො සන්සිඳෙයි.

අකෙකාවඡ් මං අවධි මං - අජ්නි මං අභාසි මෙ
යෙ තං න උපනායනති - වෙරං තෙසුපසම්මති

මට ආක්‍රෝශ කෙළේය යි ද, මට ගැසිය යි ද, මා දිනිය යි ද, මා (සතු දෙය) පැහැර ගත්තේ යයි ද, යම් කෙනෙක් ඒ (ක්‍රෝධය) (නැවත නැවත සිත්හි) නොබඳිත් ද ඔවුන්ගේ වෛරය සන්සිඳෙයි.

16. 1

1. සිංහලට නගන්න.

1. අයං කුකකුටො ගාමෙ ජීවති.
මේ කුකුළා ගමෙහි ජීවත් වෙයි.
2. කං ඉමිනා අගගිනා ගෙහෙසු පදීපානි ජාලෙසි.
නුඹ මේ ගින්නෙන් නිවසෙහි පහන් දල්වති.
3. ඉමසමිං නගරෙ පණණසාලං නඤ්ඤි.
මේ නගරයෙහි පන්සලක් නැත.
4. හඤ්ඤා ගෙහෙසු න වසිසසනති.
ඇත්තු නිවාසවල නොවසන්නෝ ය.
5. සාරථීනො අසෙස රථෙසු ඛන්ධංසු.
රියදුරො අශ්වයන් රථවල බැන්දාහ.

2. පාලියට නගන්න.

1. මේ පන්සලේ හික්ෂුහු වාසය කරති.
ඉමසමිං පණණසාලෙ හිකඛවො වසනති.
2. වදුරෝ ගස්වල ජීවත් වන්නාහ.
වානරා රුකෙකසු ජීවනති.
3. සාගරවල මැණික් ඇත.
සමුදෙදසු මණි අඤ්ඤි.

4. නැව ගංගාවල ගමන් නොකරයි.

නාවා ගංගාසු න සඤ්චරති.

5. තෝ මේ කඩු රථවල තබනි.

කං ඉමං අසිනො රථෙසු ධිපෙසි.

3. ඔබ දන්නා නාම පද පහක් යොදා ගෙන සත්තම් විභක්තයන් පදය ඇතුළත් වන සේ වගන්ති පහක් නිර්මාණය කරන්න.

1. සකුණා රුකෙබසු ජීවනති
කුරුල්ලෝ ගස්වල ජීවත් වෙති.
2. තාපසෝ වනෙ වසති
තවුසා වනයෙහි වාසය කරයි.
3. ආචරියෝ පාඨසාලෙ සිසෙස විනෙති
ගුරුවරයා පාසලෙහි ශිෂ්‍යයන් හික්මවයි.
4. වාණිජා සකටෙසු භණ්ඩානි ධිපෙතති.
වෙළෙන්දෝ කරත්තවල භාණ්ඩ තබති.
5. විහාරෙ උපාසිකායෝ ධම්මං සුඤ්ඤති.
විහාරයෙහි උපාසිකාවෝ ධර්මය අසති.

4. පාඩමේ ඇති ඡේදය සිංහලට නගන්න.

- ❖ මනුසසානං පකඛ්ඤ්ඤා කුකකුටො උපකාරකො.
පක්ෂීන් අතරින් කුකුළා මිනිසුන්ගේ උදව්කරුවා වෙයි.
- ❖ තසමා බහවො මනුසසා කුකකුටෙ පොසෙතති.
එහෙයින් බොහෝ මිනිස්සු කුකුළන් පෝෂණය කරති.
- ❖ තෙ ධඤ්ඤකණාදීනි භුඤ්ජනති.

උන් ධාන්‍ය කැබලි කති.

- ❖ දිවා භාගෙ ගෙහසස අවිදුරෙ ඉතො චිතො ආහිණ්ඩනති.
දහවල් කාලයේ නිවසට නුදුරෙහි එහි මෙහි ඇවිදිති.
- ❖ සුරියෙ අත්ථං ගව්‍යනෙත තෙ නිවාසං ආගව්‍යනති.
ඉර අවරට යන වේලාවෙහි උන් නිවෙස්නට එති.
- ❖ රතනියං රුකෙකසු වා පඤ්ඡරෙසු වා සයනති.
රාත්‍රියේ ගස්වල ද කුඩුවල ද නිදති.
- ❖ තෙ සබ්බෙසං ජනානං පටිමතරං පබුජ්ඣන්තා රචනති.
උන් සියලු මිනිසුන්ට පළමුව අවදිවී නාද කරති.
- ❖ තෙන සද්දෙන මනුසසා පබුජ්ඣනති.
එම ශබ්දයෙන් මිනිස්සු අවදිවෙති.
- ❖ කාලං මඤ්ඤාය පාතො'ව සකෙ සකෙ කමෙම නියුජ්ජනති.
කාලය දැන උදෑසනම තම තමන්ගේ කර්මාන්තයන්හි යෙදෙති.
- ❖ කුකකුටසස සිරසි චූළා වතතතෙ.
කුකුළාගේ හිසේ කරමලය ඇත.
- ❖ න තථා කුකකුටියා සරසි.
කිකිළියගේ හිසේ එසේ නැත.
- ❖ තතො කුකකුටියා අධිකතරං කුකකුටො සොභතෙ.
එහෙයින් කිකිළියට වඩා කුකුළා ශෝභාමත් වේ.
- ❖ කුකකුටියා අණෙඩහි සාබකා උපපජ්ජනති.
කිකිළියගේ බිජුවලින් පැටව් ඉපදෙති.

- ❖ කුකකුටපොතකා කුකකුටියා සද්ධිං සඤ්චරනති.
කුකුළුපැටව් කිකිළිය සමග ඇවිදිති.
- ❖ අපි නූ තිං ඉවජසි කුකකුටෙ පොසෙතුං?
එහෙයින් නුඹ කුකුළන් පෝෂණය කිරීමට කැමති
නො වෙති ද?

5. අකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, උකාරාන්ත ආදී ඔබ මෙතෙක්
උගත් සියලු ශබ්දවල වෙනස්කම් හෙතීන් බලා නැවත කියවා
පුහුණු වන්න.

17. 1

01. සිංහලට නගන්න.

1. කපයො තරුසු නිසිදිකා එලෙහි මනුසෙස පහරිංසු.

වඳුරෝ ගස්වල හිඳ ගෙඩිවලින් මිනිසුන්ට පහර දුන්න.

2. උපාසකො ධම්මං සුඤ්ඤා භික්ඛුං වන්දිතා ගෙනං ගතතා
හතතං භුඤ්ජී.

උපාසකයා ධර්මය අසා භික්ෂුවට වැඳ නිවසට ගොස්
ආහාර අනුභව කළේ ය.

3. ගොපාලො පසවෙහි සද්ධිං සිත්ථං ගතතා සිත්ථමහි
නහායිතා පසවො ගහෙතා ගෙනං පටිසිකා බන්ධුනො
ගෙනං ගවජි.

ගොපල්ලා එළුවන් සමග සිත්ථ නදියට ගොස් සිත්ථ
නදියෙන් නා එළුවන් ගෙන නිවසට පිටිස නැයාගේ
නිවසට ගියේ ය.

4. සීහො මීගං මාරෙතා බාදිතා වනං පාවිසී.

සිංහයා මුවා මරා කා වනයට පිටිසියේ ය.

5. අහං කටච්ඡං ගහෙතා භික්ඛුනො පතෙන දානං
පූජෙතා වන්දාමි.

මම හැන්ද ගෙන භික්ෂුවගේ පාත්‍රවලට දානය පුදා වදිමි.

02. පාලියට නගන්න.

1. ඇත්ගොව්වා පොරොවෙන් ගස් කපා ඇතුන්ට දුන්නේ
ය.

හතරීපාලකො ඵරසුනා රුකෙක ජිජිකා හතරීනං දදි.

2. ගුරුවරු වෙළෙන්දන්ගෙන් කොඩි මිලට ගෙන සිසුන්ට දුන්න.

ආවරියා වාණිජෙහි ධජේ කිණිකා සිසසානං දදිංසු.

3. තාපසයා සිටුමැදුරෙහි දානය වළඳා බණ කියා නික්මුණි.

තාපසො සෙට්ඨිමජ්ජරෙ දානං භුඤ්ජකා ධම්මං දෙසෙකා නිකම්භි.

4. මුවා සිංහයෙකු දැක බිය වී දුව ගොස් කන්දෙන් පැන්නේ ය.

මිගො සීහං දිසවා හායිකා ධාවිකා පබ්බතමහා බජ්ජි.

5. අපි මල් කඩා විහාරයට ගොස් බුදුන් වැද ඤාතීන්ට පින් දෙමු.

මයං පුප්ඵානි ඔව්ඪිනිකා විහාරං ගතවා බුද්ධං වජ්ජිකා ඤාතීනං පුඤ්ඤානි දදාම.

03. ඔබ දන්නා ක්‍රියා පද 5ක් සොයා ඒවා පූර්ව ක්‍රියා කර වාක්‍ය බැගින් තනන්න.

❖ බාදති - බාදිකා

බාලකො භතතං බාදිකා පාඨාලයං ගව්ඡති
ළමයා බත් කා පාසලට යයි.

❖ ඔව්ඪාති - ඔව්ඪිනිකා

දාරිකායො පුප්ඵානි ඔව්ඪිනිකා බුද්ධං පූජෙන්නි.
දැරියෝ මල් නෙළා බුදුන්ට පුදති.

❖ ධාවති - ධාවිකාව

මිගො මගෙග ධාවිකාව වනං පච්ඡති.

මුඛා මාර්ගයෙනි දිවගොස් වනයට පිවිසෙයි.

❖ ලිඛති - ලිඛිකාව

සිසෙසා අකඛරානි ලිඛිකාව සයති.

ශිෂ්‍යයා අකුරු ලියා නිදයි.

❖ පචති - පචිකාව

මාතා ඔදනං පචිකාව බෙතනං ගවස්සති.

අම්මා බත් උයා කුඹුරට යයි.

❖ කිණාති - කිණිකාව

පිතා වසං කිණිකාව දාරිකං දදී.

පියා වස්ත්‍රයක් මිළ දී ගෙන දැරියට දුන්නේ ය.

04. ක්‍රියා පද 20ක් පූර්ව ක්‍රියා රූපය සාදා පුහුණුවන්න.

1. බාදති - බාදිකාව

2. පචති - පචිකාව

3. කිණාති - කිණිකාව

4. භාසති - භාසිකාව

5. නචති - නචිකාව

6. පසසති - පසසිකාව

7. රකකති - රකකිකාව

8. පඨති - පඨිකාව

9. ධොවති - ධොවිකාව

10. රචති - රචිකාව

- 11.ඩසති - ඩසිකාව
- 12.වදති - වදිකාව
- 13.වජුති - වජුකාව
- 14.ගවජති - ගවකාව
- 15.ආගවජති - ආගවකාව
- 16.විකකිණාති - විකකිණිකාව
- 17.ඔවිනාති - ඔවිනිකාව
- 18.ධාවති - ධාවිකාව
- 19.දදාති - දදකාව
- 20.භායති - භායිකාව

05. පාඩමේ ඇති ඡේදය සිංහලට නගන්න.

- ❖ සාවතියං අදින්නපුබ්බකො නාම බ්‍රාහ්මණො අහොසි.
සැවැතෙහි අදින්නපුබ්බක නම් බමුණෙක් විය.
- ❖ තෙන කසසච්චි කිඤ්චි න දින්නපුබ්බං.
ඔහු විසින් කිසිවෙකුට කිසිවක් නොදෙන ලද්දේ විය.
- ❖ තසස ඵකො'ව පුතොනා අහොසි පියො මනාපො.
ඔහුට පිය මනාප ඵකම පුතෙක් විය.
- ❖ බ්‍රාහ්මණො පුත්තසස පිලකං දාතුකාමො 'සවෙ
සුවණ්ණකාරසස ආචිකඛිසසාමි, වෙනනං දාතබ්බං
හවිසසති'ති සය'මෙව සුවණ්ණං කොට්ටකා මට්ටානි
කුණ්ඩලානි කතා අදාසි.

බමුණා පුතාට පලඳනාවක් දීමට කැමැත්තේ 'ඉදින් රන්කරවාට සැලකරන්නෙමි නම්, වැටුපක් දිය යුතු වන්නේය' යනුවෙනි. තමන්ම රන් කැල්ලක් තලා මට්ටම් කොට කුණ්ඩලයක් කොට දුන්නේ ය.

❖ තෙත'සස පුතෙතා 'මට්ටකුණ්ඩලී'ති පඤ්ඤායි.

ඒ නිසා ඔහුගේ පුතා 'මට්ටකුණ්ඩලී' යැයි ප්‍රසිද්ධ විය.

❖ තසස සොළසවසසකාලෙ පණ්ඩුරොගො උදපාදි.

ඔහුට දහසය වියේ දී පණ්ඩු රෝගයක් හටගත්තේ ය.

❖ බ්‍රාහ්මණො වෙජ්ජානං සන්තිකං ගන්ත්වා 'තුමොහා අසුකරොගසස කිං හෙසජ්ජං කරොථා'ති පුවජ්.

බමුණා වෙදුන් සමීපයට ගොස් 'නුඹලා අසවල් රෝගයට කුමන බෙහෙත් කරනුදැ'යි විමසුවේ ය.

❖ තෙ අසස යං වා තං වා රුක්ඛතවාදිං ආචිකක්ඛිංසු. සො තං ආහරිත්වා හෙසජ්ජං කරි.

ඔවුහු මොහුට යම් ඒ ගස්පොතු ආදිය ප්‍රකාශ කළහ. ඔහු එය ගෙනැවිත් බෙහෙතක් කළේ ය.

❖ තථා කරොන්තසෙස'ව තසස රොගො බලවා අහොසි.

එසේ කරන්නේ ඔහුගේ රෝගය බලවත් විය.

❖ බ්‍රාහ්මණො තසස දුබ්බලභාවං ඤ්ඤාත්වා එකං වෙජ්ජං පකෙකාසි.

බමුණා ඔහුගේ දුබල බව දැන එක් වෙදෙකු කැඳවීය.

❖ සො තං ඔලොකෙත්වා 'අමහාකං එකං කිව්වං අත්ථි' අඤ්ඤං වෙජ්ජං පකෙකාසිත්වා තිකිවජාපෙහි'ති වත්වා නිකබ්බි.

ඔහු (වෙදා) ඔහු (දරුවා) බලා 'අපට එක කටයුත්තක් ඇත' වෙතත් වෙදෙකු කැඳවා බෙහෙත් කරන්නැ'යි කියා පිටත් විය.

18. 1

01. සිංහලට නගන්න.

1. ආම, මයං පුන එවං න කරිස්සාම.

එහෙමයි, අපි නැවත මෙසේ නො කරන්නෙමු.

2. යඤ්ඤා අමබු භොති තඤ්ඤා පඤ්ඤානි ජායනති.

යම් තැනෙක ජලය ඇද්ද එහි පියුම් හටගනියි.

3. යාව තව ගාරවො ඉධ ආගච්ඡස්සනති තාව ත්වං ඉධ තිට්ඨාහි.

යම්තාක් නුඹේ ගුරුවරු මෙහි පැමිණෙන්නෝ ද ඒ තාක් නුඹ මෙහි සිටින්න.

4. වාණිජා ගාමමහා ඛති වසිස්සනති.

වෙළෙඳන්දෝ ගමෙන් පිටත වාසය කරන්නෝ ය.

5. සො ඛිප්පං ධම්මං විජානාති.

ඔහු වහා ධර්මය අවබෝධ කරගනී.

02. පාලියට නගන්න.

1. නුඹලා හෝ අපි හෝ එහි යමු.

තුමෙහ වා මයං වා තත්‍ර ගච්ඡාම.

2. සමුද්‍රය භාත්පස පර්වතයෝ වෙත්.

සමුද්‍රද ද සමනතා පබ්බතා සනති.

3. ඉදින් නුඹ එහි යන්නෙහි නම් මම ද නුඹ සමග එන්නෙමි.

සවෙ කුං තනු ගවජ්ජසාසි අහං ච තයා සද්ධං ආගවජ්ජසාමි.

4. මහණ, පිටවෙන්න යැයි ආලවක යක්ෂයා කීවේ ය.
නිකබ්බ සමණ ඉති ආලවක යකෙබ්බ අවදි.

5. ගවයෝ ගස යට තණ කති.

ගාවායෝ රුකෙබ්බ හෙට්ඨා තිණං බාදනති.

03. ඔබ දන්නා නිපාත පද පහක් යොදා වාක්‍ය පහක් තනන්න.

04. මෙතෙක් ඔබ පාලි භාෂා පොත් ඉගෙනීමේ දී හමු වී ඇති නිපාත පද ලැයිස්තුවක් සාදන්න.

05. පාඩමේ එන ඡේදය සිංහලට නගන්න.

ධාතුසෙනෝ/ නරිසසරො - ධාතුසේන රජතුමා

❖ පුබ්බෙ අනුරාධපුරං නාම අගගනගරං අහොසි.

පෙර අනුරාධපුර නම් අගනගරයක් විය.

❖ තසමිං නගරෙ මහානාමො නාම මහාතෙරො විහාසි.

එම නගරයෙහි මහානාම නම් මහතෙර නමක් විසි ය.

❖ සො පණ්ඩිතො.

ඔහු පණ්ඩිත ය.

❖ සද්දසතථ කොවිදො.

ශබ්ද ශාස්ත්‍රයෙහි දක්ෂ ය.

❖ මෙධාවි ච භවති.

පණ්ඩිතයෙක් ද වෙයි.

❖ තසමිං නගරෙ දහරො රාජකුමාරො ච විහාසි.

එම නගරයෙහි ළදරු රාජකුමාරයෙක් ද විසි ය.

❖ ධාතුසෙනො නාම තසස නාමං.

ධාතුසේන නාමය ඔහුගේ නම ය.

❖ සො කුමාරො අනුදිනං මහාවිහාරං ගවෂති.

ඒ කුමාරයා දිනපතා මහාවිහාරයට යයි.

❖ සො පච්ඡා පරොපද්දව හයෙන මහානාමථෙරසස සනතිකෙ පබ්බජී.

ඔහු පසුව සතුරු උච්චුරු බියෙන් මහානාම තෙරුන්ගේ සමීපයේ පැවිදි විය.

❖ සො සාමණෙරො එකදා අත්තනො ආචරියෙන සද්ධිං පච්චන්තං අගමී.

ඒ සාමණේර එක්දිනක් තමාගේ ගුරුවරයා සමග පිටිසර පෙදෙසකට ගියේ ය.

❖ ගමනමගෙන එකං කුන්තදිං දිසවා මහානාම ථෙරො එවමාහ.

ගමන් මාර්ගයෙහි එක් කුඩා ගංගාවක් දැක මහානාම හිමි මෙසේ කීවේ ය.

- ❖ “හො සාමනේර, යදි තිං අසමිං දීපෙ රජස්ං ලහෙය්‍යා තදා එඤ්ඤා එකං වාපිං ඛණ්ඩාපෙතිති.”
 ‘පින්වත් සාමනේරය, ඉදින් නුඹ මේ දීපයෙහි රජකම ලබන්නේ නම් මෙහි එක වැවක් බඳවන්න’ යනුවෙනි.
- ❖ සො සාමනේරො පච්ඡා උපපබ්බජිත්වා ලභිකාරජ්ජං ලභි.
 ඒ සාමනේර පසුව උපැවිදි වී ලංකා රාජ්‍යය ලැබුවේ ය.
- ❖ සො රාජා අතිං ධම්මිකො අත්තනො ආචරියස්ස වචනං සරිත්වා තඤ්ඤා වාපිං ඛණ්ඩාපෙති.
 ඒ රජතුමා අතිශයින් ධාර්මික ය. තමන්ගේ ගුරුවරයාගේ වචනය සිහිකොට එහි වැවක් බැන්ද වී ය.
- ❖ අජ්ජ සා වාපි ‘කාලවාපි’ති පඤ්ඤායති.
 අද ඒ වැව ‘කලාවැව’ යනුවෙන් ප්‍රසිද්ධ ය.